

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

СПИСАНИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ЛОЗАРСКИ СЪЮЗЪ.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Да бждемъ готови за защита на своя поминъкъ.
2. Шестия редовенъ конгресъ на Съюза на Българските лозари — Н. Н. З. Поднасяне на конгресните резолюции.
3. Извършване на чеповата резидба — Иванъ Георгиевъ.
4. Съюзенъ животъ.
5. Книжнина.
6. Въпроси и оговори.
7. Хроника.
8. Спомошествуватели.

Да бждемъ готови за защита на своя ПОМИНЪКЪ

Дружеството на пивоварите съ изложение до финансния министър иска намаление акциза и общинския налогъ върху пивото и увеличение акциза върху виното. Въ изложението се изтъква, че преди изложението всички членове на дружеството се явили предъ финансовия министър и му изложили тежкото положение на пивоварството. И изглежда, че съ го убедили, какво пивоварната индустрия е отъ голъмо и съдбоносно икономическо и народостопанско значение за страната и, като такава, тръбва да бъде спасена отъ изяждане отъ лозарството, което поради фаворизацията на държавата било вечъ толкова много развито, че надхвърлило нуждите на нацията и тръбва да се взематъ мерки за ограничението му. Финансия министър възприелъ гледището на пивофабрикантите, трогналъ се отъ величината на загубите, които ще сполетятъ народното стопанство и държавата отъ западането на бирената индустрия и съ голъмо съчувствие имъ заявилъ: „ще бдя надъ тази индустрия, като лѣ' аль надъ боленъ“ (търговско-промишленъ гласъ брой 325). За насъ лозарите постъпката на пивоварите не е изненада. Ний очакваме отъ тъхъ и по-други постъпки. За насъ, обаче, е необяснимо трогателното съчувствие на Господинъ финансия министър къмъ бирената индустрия.

Той не възразява на пивоварите, че дребноземледелска и лозарска България не може да облага еднакво бирената индустрия пренесена у насъ изключително за трупане на печалби и лозарското производство — единъ големъ народенъ поминъкъ.

Отъ изложението на пивоварите и държането на финансия министръ, може да се направи заключение, че той ще поисква чрезъ бюджета да намали размѣра на акциза и общинския налогъ върху бирата.

Научаваме се, че спиртоварите сѫщо приготвили подобно изложение до финансия министръ и вѣроятно и на тѣхъ ще се дадатъ сѫщите обещания. Ако финансовиятъ министръ удържи обещанието си и намали акциза и общинския налогъ за бирата и спирта, това значи още по-силна криза въ лозарството, което ще доубие поминъка ни.

Затова бързо, смело и енергично да дигнемъ високо и силно гласъ на предупреждение и протестъ противъ даването облекчение на бирената и спиртната индустрии, защото:

1. При собщата стопанска криза държавата трѣбва да държи добра смѣтка за поминъка на половинъ милионъ лозарско население.

2. Бирената индустрия е отъ нищожно стопанско значение за страната; тя не може да даде поминъкъ на големъ брой работници, нито пѣкъ дава ценни продукти за народното стопанство. Шестъ стотинъ вагона ечемикъ, които пивоварната индустрия преработва въ бира не се заплашатъ по-скжло на производителя, отъ колкото би ги заплатилъ експортъора. Напротивъ, съ преработването на това количество ечемикъ, намалява се търговския ни балансъ съ 25 — 30 милиона лева. Освенъ това за нуждите на пиварството се харчатъ въ чужбина още 30 милиона годишно за хмелъ и малцъ. Така че ежегодно търговскиятъ ни балансъ се сметява съ 50 — 60 милиона лева. Въ замѣна на това тая индустрия дава на българския народъ бира. Бирата е чуждо питие, пренесено у насъ отъ чужденци за трупане на печалби.

3. При отличните природни условия за културата на лозата и при много дребното ни селско стопанство и главно поради големата бедността на населението отъ лозарските центрове, място за крупна бирена индустрия у насъ нѣма

Защото бирената индустрия тръбва да се развива за сметка на лозарството ни. А това значи съзнателно да се хвърли стотици хилядно население въ икономическа немощ, да се остави безъ поминъкъ и да се предизвика единъ голъмъ социаленъ въпросъ.

4. Лозарството е още въ своето начало, защото отъ 1,150,000 декари презъ 1897 год. днесъ имаме едва 500,000 декари и голъмъ брой отъ населението отъ старите лозарски центрове бедствува вследствие недостатъченъ поминъкъ. То нѣма капитали да се впусне въ търговия и индустрия, нѣма развита индустрия и търговия, голъми землепදлски стопанства, кѫдето да намери приложение на своя трудъ.

5. Преживяваме тежки времена. Бирената индустрия при нашите условия е луксъ. Нейното производство е безъ всѣ-каква връзка съ голъмото ни народно стопанство. Тя може да не бѫде унищожена; ней, обаче, не тръбва да се създаватъ условия да убие единъ голъмъ народенъ поминъкъ — лозарството. Ако бирената индустрия преустанови производството си, това нѣма да се отрази ни най-малко вредно върху народното стопанство, а напротивъ, ще се освободятъ стотици милиони лева, сега вложени въ нея, за да намерятъ по-народополезно приложение въ стопанския животъ на страната.

Прочее, домогванията на пивоварите тръбва да се осуетятъ. Тѣ умеятъ да молятъ, да настояватъ, влиятелни сѫ, силни сѫ, но сѫ малобройни. Ако бѫдатъ удовлетворени това ще бѫде за хатъръ, на пукъ на голъмите народни интереси, въ ущърбъ на социалната справедливостъ. Като граждани, като лозари, чито поминъкъ се цели да бѫде унищоженъ, това не тръбва да допустнемъ. Затова на протестъ! Нека всички изпълнимъ дълга си, като изложимъ болките и предупредимъ управляющите среди, че за една индустрия, не бива да се излага половинъ милионно население на гладъ и отчаяние.

На протестъ! въ защита на лозарския поминъкъ.

Н. Н.

Шестия редовенъ конгресъ на Съюза на Българските лозари.

На 26 февруарий т. г., въ салона на Дюлгерското сдружение се откри щестия редовенъ конгресъ на Съюза. Салонътъ се оказа тъсънъ да побере многобройнитѣ делегати и гости, дошли отъ провинцията. Присъствуваха 200 делегати на лозарски дружества и кооперации, а и множество гости, така че общото число възлизаше на повече отъ петстотинъ души. Това показва, че интересътъ къмъ работите на съюза, както и надеждите, които се възлагатъ на него намиратъ отзувъ между лозарите въ страната.

Въ 10 ч. г-нъ Бързаковъ, въ отсъствието на председателя на управителния съветъ на съюза, г-нъ Шиваровъ, задържанъ отъ обществена работа, откри конгреса съ приветствена речъ.

Избра се бюро, което да ръководи заседанията на конгреса, въ съставъ: Председатель — Ив. Бързаковъ (София), подпредседатели: А. Славовъ (Сливенъ) и Кр. Нановъ (Стара Загора). За секретари се избраха: Н. Чакъровъ (Плевенъ) и Ив. Георгиевъ (София).

Г-нъ Симовъ, главенъ секретаръ на Министерството на Земедѣлието и Дѣр. Имоти, взема думата отъ името на г-нъ Министра на Земедѣлието. Той заяви, че Министерството, което той представлява, ще дава подкрепата си на лозарските и винарски кооперации, ще се вслушва въ исканията на лозарите за да се облекчи положението имъ и да се избѣгватъ лозарските кризи.

Г-нъ Сарановъ поздрави конгреса отъ страна на Българското Земедѣлческо Дружество. Той смята, че лозарството днесъ търпи криза, която е последица отъ общата финансова криза въ страната. Той се надява, че положението ще се облекчи въ близко време.

Г-нъ Недѣлчевъ поздрави конгреса отъ страна на Дружеството на Българските агрономи. Той каза, че напредъка въ лозарството и винарството се дължи на науката, безъ която нѣма прогресъ. Той апелира къмъ лозарите да иматъ по-голяма вѣра въ агрономическата наука.

Г-нъ Ив. Николовъ поздрави конгреса отъ името на Управителния съветъ на Българската земедѣлска банка. Последната е помагала на Българското позарство и ще продължава да дава подкрепата си споредъ силите си.

Г-нъ Стефановъ предаде поздравленията отъ името на общия съюзъ на Земедѣлските кооперации. Той изтъкна, че не само лозарството у насъ търпи криза, но и цѣлото ни народно стопанство, което има нужда да бѫде лѣкувано. Благодарение на това, че въ нашето стопанство сѫ застъпени много култури, то е гъвкаво и издържливо на кризи. Преди всичко самопомощта е първото условие за преодоляване на кризитѣ.

Отъ името на Бълг. центр. кооперативна банка конгреса бѣ поздравенъ отъ г-нъ Д-ръ Козаровъ. За сега между банката и кооперациите нѣма връзки, но въ бѫдеще Б. ц. кооп. банка ще кредитира градските кооперации и тогава повечето на винарските кооперации ще получаватъ кредитите си отъ нея.

Най-после г-нъ А. Василевъ поднесе поздравленията отъ Съюза на птициепродавците. Той намира, че кризата въ лозарите се предава и въ птициепродавците. Едните и другите сѫ въ зависимост и трѣбва между тѣхъ да има разбиранетво. Да се премахнатъ всички пречки за свободното търгуване съ виното. Намира, че нѣкои кооперации чрезъ своите крѣчки поддържатъ много цената на виното. Пожелава ползотворна работа на конгреса.

Председателя благодари на всички представители на учреждения и организации, които сѫ поздравили конгреса. Съюза особно цени съдействието, което му обещаватъ Министерството на земедѣлието, общия съюзъ на Бълг. земл. кооперации, Бълг. земл. банка, Б. ц. кооп. банка, дружеството на Бълг. агрономи и пр.

Пристигли се къмъ разглеждане дневния редъ на конгреса.

1-а точка.

Отчетъ на управителния съветъ.

Секретаря на съюза, г-нъ М. Михайловъ прочете отчета, отпечатанъ въ бр. 1 на сп. „Лозарски Прегледъ“ отъ т. г. Същиятъ констатира, че презъ отчетната година чле-

новетѣ не сѫ били редовни въ задълженията си и че сѫ били приети 4 колективни члена.

Председателя на контролния съветъ, г-нъ Балтаджиевъ (Варна) прочете отчета на контролния съветъ. Сѫщия констатира, че управителния съветъ е билъ поставенъ при много тежки условия за работа поради липса на съдействие отъ членоветѣ на Съюза въ провинцията.

Списанието е имало презъ изтеклата година 1800 платили абонати.

Председателтѣ постави на разглеждане отчетитѣ на управителния и контролния съвети.

Б. Райковичъ, делегатъ отъ Бургасъ, намира, че отчета на управителния съветъ е непъленъ, и че това се дължи отчасти на незаинтересуваността на лозарските дружества. Констатира, че отъ членски вноски, вместо предвидените въ бюджетопроекта стотина хиляди лева, постъпили сѫ само 4439 лв. Вноските, изчислявани на декаръ по 2 лева не могатъ да се събератъ. Отъ отчета не се вижда колко сѫ членоветѣ на съюза. Въ списанието трѣбва да се застѫпятъ повече организационни статии. Пита защо управителния съветъ не е изпълнилъ решението отъ миналия конгресъ за разиграване на лотария.

Г-нъ Цочо Братановъ — (София). Намира, че всѣка година въ конгреса се говори едно и сѫщо, безъ да се постигатъ сѫществени резултати. Нуждитѣ създаватъ организацииитѣ — тѣзи нужди сѫществуватъ за лозаритѣ, обаче тѣ не сѫ организирани. Не можемъ да се надѣваме за подобри дни, ето защо сѫ нужни здрави лозарски организации. Бѣдащиятъ управителенъ съветъ да устрои областни сбирки и чрезъ словото да събуди съзнанието на лозаритѣ. Да се конституира единъ организационенъ комитетъ.

Два закона интересуватъ специално лозарското съсловие: 1) Закона за акциза, който отъ три години се тѣркаля по масите на Народното събрание. По него още нищо не е решено. Има предложение виното да се освободи отъ акцизъ, а добиването на ракията да става на опредѣлени места подъ контрола на държавата; както това е въ Франция. Лозарския конгресъ трѣбва да вземе едно опредѣлено становище по този въпросъ. Изглежда, че ракията не ще бѫде освободена отъ акцизъ; 2) Закона противъ фалшификацията

на вината — който още не е раздаденъ на народните представители. Застоя въ продажбата на натуралните гроздови продукти се дължи не на свръхпроизводството, а на конкуренцията на имитирани вина и спиртове, на бира и пр.

Г-нъ Захария Ангеловъ — (Бъла Черква). Намира, че причините за слабата дейност на Съюза се дължи на лошата организация вътре въ съюза. Препоръчва въ лозарските центрове да се създадат околийски организации. Намира, че не сѫ нужни закони (?)

Председателътъ. — Чете телеграма отъ лозаритъ въ гр. Перущица.

Следъ пладне.

Г-нъ Станевъ — (Плѣвенско). Организацията трѣбва да се създаде най-напредъ, а после да взема становище по разните въпроси.

Г-нъ Храниковъ — София. Предлага да се усили пропагандата за консомацията на вино.

Г-нъ Витанъвъ — (Перущица). Изказва се противъ закона за преследването на фалшивификацията на вината, понеже щѣль да бѫде новъ чл. 4 за лозаритъ — глоби и затвори. Твърди, че фалшивификация не сѫществува.

Гласове. Има! има!

Г-нъ Янакиевъ — с. Комарево. Предлага да се създадатъ здрави връзки между съюза и лозаритъ.

Г-нъ Ат. Гитевъ — (София). Предлага прекращение на дебатитъ.

Председателътъ прави предложение за прекращение на дебатитъ по отчета, което се приема.

Сѫщиятъ пояснява, че за добрата организация на съюза е необходимо назначаването на свободно независимо (не чиновникъ) лице, което да отстоява безъ страхъ интересите на лозаритъ.

Лотарията на съюза не стана, защото не е имало средства и не е имало кой да се заеме съ продажбата на билетитъ.

Заявява, че управителниятъ съветъ преднамѣрява да устрои изложба презъ идната есен. Финансово съюза е поставенъ зле. Приходитъ не сѫ достатъчни за посрещане заплати и пр.

Конгресътъ одобри отчета и освободи управителния и контролния съветъ отъ отговорностъ.

Гласуване на бюджетопроекта.

Поради напредналото време се пререди точка 4 и се пристъпи къмъ разглеждане бюджето-проекта на съюза.

Председателъ прочете телеграма отъ Брестовица, съ която се съобщава, че се изпраща помощь отъ 800 лв. за съюза.

Секретаря М. Михайловъ прочете бюджетопроекта за 1926 год.

Г-нъ Райковичъ. — Намира, че бюджета, така както се предлага е малъкъ и не може да задоволи една такава организация. Би тръбвало да се увеличава вноските отъ 25 лв. на 60 лв. за да се увеличава съответно разходите.

Г-нъ Гайдовъ. — Предлага да се намали отстъпка за настоящите.

Г-нъ Балтаджиевъ. — Предлага да остане 2 лв. членски вносъ на декаръ.

Г-нъ Братановъ. — Предлага да се разхвърли определената сума отъ чл. вноски на различните дружества.

Бюджетопроекта се прие така, както е предложенъ.

Секретарът направи предложение вноската за фонда „Съюзенъ домъ“ да се увеличи на 5 лв. на декаръ отъ 2 л. за всички новъ членъ. Предложението се прие.

Избра се комисия за изработване резолюциите, които тръбва да вземе конгреса. Комисията има следния съставъ: Морфовъ, Бълчевъ, Н. Недѣлчевъ и др.

27 февруари 1926 год.

Преди пладне.

Председателътъ откри заседанието и прочете телеграми до конгреса отъ:

Борисовградъ, Плѣвенъ (Вишия лозарски курсъ), Преславъ и Сливенъ. Даде се следъ това думата на г-нъ Недѣлчевъ, който прочете реферата върху: „Новоститъ въ лозарствъто и винарството“. Рефератът ще бѫде отпечатанъ въ списанието на съюза.

Председателя, за заявкаване връзките между лозарите и дружеството апелира къмъ конгресистите да посочатъ на-

деждни лица за кореспонденти и настоятели, които да поемат грижата да работят въ провинцията за преуспѣването на съюза. — Такива се посочиха и избраха:

- 1) Морфовъ — Врачанска окolia;
- 2) Янакиевъ — Бѣла Слатина;
- 3) П. Тодоровъ — Видинъ;
- 4) Ив. Илиевъ — Фердинандъ;
- 5) Коста Кацарски „
- 6) Стефанъ — Берковица;
- 7) Юранъ Димитровъ — Берковица;
- 8) Ангелъ Григоровъ — Неврокопъ;
- 9) Райковичъ — Бургасъ;
- 10) Ив. Стратевъ — Лѣсковецъ;
11. Георги Абаджиевъ — Бѣлоградчикъ;
12. Ст. Станевъ — с. Михалци.

Председательтъ даде думата на г. Бѣлчевъ, който прочете изготвената отъ комисията конгресна резолюция, която, следъ дебатиране, се прие въ следния видъ:

РЕЗОЛЮЦИЯ

VI редовенъ лозарски конгресъ въ заседанието си на 26 и 27 февруари 1926 година, следъ изслушване отчета на управителния съветъ, направените изложения отъ него и станалиятъ разисквания по тъкъ, като взе предъ видъ:

Че върху лозята тежатъ нѣколко различни данъци, които събрани заедно съставляватъ едно крупно перо отъ неговия доходъ; че тяжестите върху лозовата култура сѫ много по-тежки сравнително тия на другите производства; че прилагането закона за акциза създава непреодолими спѣнки за лесната обработка и своевременното изнасяне на производството на пазаря; че недоброствѣстното прилагане на закона за акциза влияе зле върху морала на населението; че горното е излагано много пѫти предъ отговорните фактори отъ лозарските конгреси,

Реши:

Иска да се узакони още въ тази сесия на Народното Събрание заменяването на всички данъчни тяжести върху лозята съ единъ единственъ справедливъ и поносимъ данъкъ — на декаръ.

II

Че ежегодно по различни причини макаръ и малка частъ отъ вината биватъ изложени на заболяване, справедливо е за отдѣлнитѣ лозари, имали това нещастие, да имъ се даде възможность да използвуватъ и останалата малка стойност въ този боленъ продуктъ,

Реши:

Да се иска съ специаленъ законъ болнитѣ вина при изваряването имъ да се освобождаватъ отъ съотвѣтния акцизъ за изваряването въ ракия;

За болнитѣ вина отъ реколтата 1925 година това да стане по административенъ редъ още сега, защото по-късно тия вина ще изгубятъ съвършенно стойността си и за изваряване.

III

Че внесения въ Народното Събрание законопроектъ за опазване вината отъ фалшификация и имитация, въ изработването на който е участвувалъ и представителъ на лозарския Съюзъ, но впоследствие е претърпелъ сериозни изменения безъ знанието на Съюза и като така, изработения законопроектъ е непъленъ,

Реши:

Моли още въ тази сесия на Народното Събрание да се озакони горния законопроектъ, като се вземе предъ внимание искането на Съюза.

IV

Че по-голѣмата частъ отъ производството на лозаря поради икономическата криза стои непродадено и за посрещане на своите задължения къмъ фиска и нуждите на стопанството си, както и за модернизирането на сѫщото, има нужда отъ бърза подкрепа,

Реши:

Моли да се даде на лозарите въ по-голѣмъ размѣръ лесно достъпенъ кредитъ.

V

Че поради унищожението на лозята отъ филоксерата голѣма частъ отъ винарския инвентаръ е унищоженъ, а сѫ-

ществуващия е вече негоденъ и подлежи на подновяване, че у насъ има материалъ за сждове, но нѣма подгответи хора за направа на джги и сждове,

Реши:

Да се помоли Министерството на Търговията, промишлеността и труда да открие две бъчварски училища едно за Съверна и друго за Южна България, да открива презъ всѣки зименъ сезонъ курсове за цепене джги въ гр. Малко-Търново, с. Дсленъ-Чифликъ — Варненско и Бѣлоградчикъ; да открива въ всички по-голѣми лозарски центрове курсове по модерното бъчварство.

VI

Че винарството въ България е останало много назадъ, поради липса на удобни изби, а безъ такива е немислимо добиването на доброкачествени вина,

Реши:

Моли Господинъ Министра на Земедѣлието и дѣржавнитѣ имоти да изработи специаленъ законъ, съ който да улесни и настѣрдчи основаването и обзавеждането на модерни кооперативни изби.

По предложение на г. Бѣлчевъ, допълнено отъ г. Балтаджиевъ избра се комисия състояща се отъ по двама души отъ окрѣгъ, която да се свика за разглеждане ведно съ управителния съветъ, законопроекта противъ фалшификацията на вината въ 1 мѣсецъ срокъ, следъ което да представи изложение по него.

Лицата, които съставляватъ тази комисия сѫ по окрѣзи:

Бургазки	{ Райковичъ Славовъ
Ст.-Загорски	{ Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ К. Стефановъ
Пловдивски	{ Ил. Хранковъ Витановъ
Плѣвенски	{ Чакъровъ Добревъ
Търновски	{ Ат. Гитевъ Ас. Дянковъ

Врачански	{ Морфовъ Янакиевъ
Варненски	{ Балтаджиевъ Вл. Мариновъ
Шуменски	{ Дим. Пройчевъ Мановъ

Следъ пладне

Избра се комисия, която да поднесе резолюциите на г. г. Министрите на Земедѣлието и Дѣрж. Имоти, на Финансите и на Търговията, Промишлеността и Труда.

Комисията се състои отъ следните лица:

1. А. Славовъ, — 2. Вл. Мариновъ, — 3. Морфовъ, — 4. Цочо Братановъ, — 5. Гавраилъ Маноловъ, — 6. Асенъ Дянковъ, — 7. Ст. Станевъ, — 8. Митю Момовъ, — 9. Колю Стефановъ, — 10. Петъръ Тодоровъ.

Следъ нѣколко минути отдихъ се пристъпилъ къмъ избиране на нови управителенъ и контроленъ съвети.

Резултатите отъ избора сѫ следните:

Управителенъ съветъ — действителни членове: 1. Георги Шиваровъ с. Орѣховица (Ст.-Загорско), 2. Иванъ П. Бързаковъ (София), 3. Ат. Славовъ (Сливенъ), 4. Дончо Бъчваровъ (София), 5. Моско Михаиловъ (София), 6. Алекси Серафимовъ (Ловечъ), 7. Спасъ Ачевъ (Перущица), 8. Недѣлчо Недѣлчевъ (София), 9. Петъръ Моновъ (Плѣвенъ), 10. Цочо Братановъ (София). 11. Кръстю Нановъ (Ст.-Загора), 12. Никола Хр. Мянковъ (Сухиндолъ).

Запасни членове: 1. Гавраилъ Маноловъ (Станимака), 2. Гавраилъ Костовъ (София), 3. Атанасъ Гитевъ (София), 4. Петъръ Тодоровъ (Видинъ).

Контроленъ съветъ — действителни членове: 1. Еню Балтаджиевъ (Варна), 2. Христо Цачевъ (София), 3. Ил. Хранковъ (София).

Запасни членове: 1. Н. Стойчевъ (), 2. Михаилъ Иванчевъ.

На другия денъ управителния съветъ се събра и се конституира както следва: Председателъ, Г. Шиваровъ; подпредседатели, Ив. Бързаковъ и Ат. Славовъ; секретарь, М. Михаиловъ и редактори Н. Недѣлчевъ и Д. Бъчваровъ.

Поднасяне на конгресните резолюции

На 9 мартъ т. г., членовете на управителното тѣло на съюза и избраните отъ 9 окръга делегати се събраха и поднесоха резолюциите, взети въ последния лозарски конгресъ, на г. министъръ-председателя и на г. г. министри на Земедѣлието и дѣрж. имоти, на Финансии, на Търговията, пром. и труда.

Управителниятъ съветъ на съюза бѣ приетъ последователно отъ г. г. министри, които прочетоха най-внимателно резолюциите и се изказаха по тѣхъ.

Г-нъ министъръ-председателя разгледа всѣка резолюция по отдѣлно и изказа мнението си съ присъщата му откритеностъ, въ смисъль, за съжаление, не особно благоприятенъ.

По първата резолюция, за замѣняне всички данъци върху лозата съ единъ единственъ, като се премахне акциза, г-нъ Мин.-председателя се изказа решително противъ, като наведе за мотиви главно покровителствуването на плодовете — грозде, овощия и др. а не на виното и ракиите, върху които имено трѣбва да тежатъ данъчните облагания. Целът на лозовите и овощните разсадници, а особено на последните, както и насърдченята на лозарството и овошарството не е да увеличаватъ производството на ракия, а на плодове. Той намира, че насърдченята на лозарството и овошарството отъ страна на дѣржавата и освобождаването отъ акцизъ на алкохолните питиета сѫ две мѣроприятия, които си противоречатъ. Въ всѣки случай, г. мин.-председателя визираше главно производството на ракията.

Между другото г-нъ Министъръ-председателя направи едно изявление, което е отъ естество да разтревожи лозарите. Той каза, че може би ще се видимъ заставени да разрешимъ вноса на чуждите вина, като за закриляне мѣстното производство се опредѣлятъ вносни мита.

По втората резолюция г. Министъръ-председателя каза, че и тази година искането на лозарите да се освободи отъ допълнителенъ акцизъ болното вино, което ще се вари въ ракия, ще бѫде удовлетворено — за въ бѫдаше, обаче, той не е наклоненъ това облекчение да продължава.

По третата резолюция за законопроекта противъ фалшификацията на вината сѫщия изказа готовността да се направи всичко възможно за запазване интересите на честните лозари производители и да се преследватъ фалшификаторите.

По резолюцията за даване достатъченъ кредитъ на лозарите за посрещане нуждите имъ по обработката на лозята сѫщия заяви, че поне за сега това е почти невъзможно, поради липса на достатъчно капитали въ Бълг. Земледѣлска Банка. Г-нъ М.-председателя поясни, че преди войните наличността на Б. З. Б. въ злато е била много по-голяма, сравнена съ тази, съ която днесъ разполага. Ето защо, Банката се намира въ невъзможност да задоволи нуждите на земледѣлското население. Съ отдѣляне кооперациите отъ Землед. Банка и прехвърлянето имъ къмъ Бълг. Ц. Кооп. Банка, първата ще разполага съ по-вече средства.

За отпускането на синъ камъкъ на кредитъ г. министра върва, че това ще може да се нареди.

По последната резолюция, — г. м.-председателя изказа готовността си за ефикасното подкрепяне на винарските кооперации отъ страна на държавата за съграждането и обзавеждането на кооп. изби.

Предъ г. Министра на търговията, пром. и труда, управителния съветъ изложи искането си, изразено въ V резолюция, а именно основаване на бъчварски училища въ стрената. Г-нъ Министра каза, че за сега сѫществувало едно такова училище въ гр. Тетевенъ и при нѣкои затвори е имало подобни работилници. Той обеща да проучи въпроса и направи възмножното.

Г-нъ Министра на Земледѣлието и държ. имоти прие управителното тѣло на съюза, което му поднесе резолюциите. Той обеща да ги проучи и да направи потрѣбното. Г. Министра изказа готовността да прибѣгва до сътрудничеството на съюза за разрешението на въпросите, които застѣгатъ лозарството и винарството.

Г. Министра на финансите прие поднесените му резолюции и обеща да проучи въпросите, които се отнасятъ до неговата компетентност. По въпроса за отменяването на акциза той поддържа становището, че изваряването на ражанията трѣбва да бѫде обложено съ акцизъ, защото, каза

той, България се е опиянчила. За освобождаването на болният вина отъ допълнителен акциз за изваряването имъ въ ракия той е далъ нареддане до провинцията. За тази година искането е удовлетворено. Понеже ежегодно се развалятъ и варятъ болни вина, г. министра забелеза иронично, че „има и нѣщо друго болно, освенъ вината“.

Иванъ Георгиевъ

Извършване на чеповата резидба.

Съ резидбата на лозата се цели премахването на непотребните части и скъсяване на необходимитѣ по начинъ, да я разположимъ за даване на възможно най голѣмъ рандеманъ, като сѫщеврѣменно ѝ гарантираме и запазимъ дългогодишнъ животъ и форма, подходяща за климата, сортъ, културната цѣль и пр. Следователно, резидбата регулира отношенията на трите най-важни функции на лозата: производство, вегетация (сила) и форма. Чрезъ нея ние сполучуваме да заставимъ лозата да дава плодъ; да направимъ правилно и постоянно плододаването; да направляваме производителността било въ качественно, било въ количественно отношение; избирайки съответно врѣме за рѣзане; да запазимъ силата и формата на главината.

Плодоносни пѣпки у лозата сѫ ония, носени отъ нормално развититѣ пръчки, встѣжпващи сега въ второгодишна възрастъ. Този фактъ трѣбва да се има предъ видъ отъ резача. Преди да започне резането на една лоза, последниятъ избира едно място близо до главината, отъ кѫдето би могълъ да реже на всички страни, безъ да се отмѣства. Слѣдъ това, той констатирва силата на главината споредъ броя на чепчетата, оставени отъ предшествуващата резидба, оставенитѣ по тѣхъ пѣпки и общия брой на пржчкитѣ, които лозата е родила презъ миналогодишната вегетационенъ периодъ. Да предположимъ, че при миналогодишната резидба сѫ оставени на въпросната главина четири чепчета съ по 2 очи; това означава, че при тогавашното ѝ положение резачътъ е счелъ какво, главината да може да изхрани 8 плодоносни лѣторости, безъ да бѫде тя изтощена. Ако тази година последното опредѣление намираме оправдано, т. е. имаме на

главината осемъ добре узрѣли, срѣдно-дебели плододали прѣчки и отсѫтствие на пичове, това одобрява миналогодишната резидба и дава директиви на тазигодишния резачъ. Той ще повтори минало годишната резидба, като съблюдава формата и хармоничното разпрѣдѣление и разположение на чепчетата. Ако ли пѣкъ главината е родила повече пржчки, било двойни — по чепчета, било пичове, това означава, че миналогодишния резачъ е подчинилъ силата ѝ, и че тази година резидбата трѣбва да бѫде по-шедра. Препоръчително е за всѣки 4 пржчки въ повече отъ нормално предвидените да се оставятъ плюсъ по едно чепче, т. е. при наличността на 12 пржчки на посочената за примеръ главина, рѣзачътъ ще увеличи чепчетата отъ 4 на 5. — И обратно.

Оставянето на плодни пржчки може сѫшо да послужи за корекция на миналогодишното порезване и нормализиране на главината; това — при случай, когато числото на прѣкитѣ, годни за чепчета е недостатъчно.

Опитния резачъ ще направи тази „констатация“ съ единъ бегътъ погледъ. Следъ това, той ще маркира прѣките годни за чепчета, като окастри краишата имъ. Последва почистването на главината: изрезване отъ дъно всички пичове и излишни прѣчки. Най-после резачътъ пристъпя къмъ пригответяне на чепчетата. Отъ наблюдение е констатирано, че цѣлата работа по порезването на една главина може съвестно да се извѣрши за една минута и половина.

Трѣбва да се съблюдава, щото чепчетата да бѫдатъ равномѣрно разпределени по раменетѣ на главината, както по възможность, да бѫдатъ на едно ниво. За чепчетата да се оставятъ средно дебели прѣчки. Дебелите, следствие излишна сила биха могли да причинятъ изресяване; тѣнките пѣкъ не биха могли да изхранятъ една добра реколта. Прорезитѣ трѣбва да бѫдатъ гладки, безъ напуквания на чепчето. Тѣ се извѣршватъ въ аеждувъзлието и сѫ слабо наклонени противоположно на връхното око на чепчето и доста далечно отъ последното. Това е особено важно при извѣрзване на късна резидба, която се съпровожда съ „плачъ“, сокътъ който би причинилъ повреждане на връхното око на чепчето.

Резачътъ трѣбва да насочи вниманието си и къмъ ранитѣ, причинявани седствие на резидбата. За да не бѫдатъ

последнитѣ голѣми, трѣбва да се избегватъ много полегати-
тѣ прорези при направата на чепчето, а прорезитѣ при по-
чистване на главината отъ пичове и пр. — да бѫдатъ от-
весни. Не трѣбва да се забавя, че ранитѣ даватъ широкъ
достъпъ и условия за развитието на паразити и сапрофити.

Въ кратце: резачътѣ има да изпълни двѣ работи, — да
разбере състоянието на лозата и опредѣли бѫдащата ѝ тя-
жест, и второ — да я пореже внимателно, спестявайки ѝ
голѣми рана и осакатени чепчета, воденъ винаги отъ мисъль-
та, че работи върху единъ живъ организъмъ.

Съюзенъ животъ

Къмъ организация

Времената, които преживяваме, сѫ извикиали къмъ орга-
низиране на най-разнообразнитѣ класи, съсловия, категории
и малки групи въ нашето общество. Многобойнитѣ органи-
зации почиватъ на тоже многобойни начала. Но отъ всич-
ки организации голѣмото большинство сѫ построени на прин-
ципа *защита непосредственитѣ материални интереси*. Про-
фессионално-економическитѣ сдружения сѫ ежедневнитѣ за-
щитници на ежедневнитѣ нужди и интереси на членовете
си. У настъ най-жизнеспособнитѣ и стабилни организации,
които съставляватъ и една културна придобивка за нашата
страна. Достатъчно е да се справимъ съ живота на съюзите,
учителския, желѣзничарския, телеграфопощенския, санитаро-
ветеринарния персоналъ, банковия, сѫдийския, техническия,
питиепродавския, пенсионерския, запасни офицери и подо-
фицери и още много други. Некои отъ изброенитѣ съюзи
иматъ собствени домове за милиони и фондове теже за ми-
лиони. Съюзите на изброенитѣ категории сѫ водили съ го-
дини борби за защита интересите на своите членове. Пре-
живявали сѫ дни на радостни победи и дни на голѣми стра-
дания и неволи. Но въ края на краищата едно е безспорно.
Подобрение материалното и стабилно положение на разнитѣ
категории организирани професии е резултатъ на борбите
имъ чрезъ своите организации.

И ние лозаритѣ, хилядитѣ селяни и граждани, пръснати
по различнитѣ байри и рѣглини на нашата страна, които

влагатъ своя и на домочадието си трудъ, за да получатъ средства за преживяването си, тръбва да вземемъ поука отъ по-напредналите въ организация хора и сериозно да се замислимъ надъ най-належащия за лозарите въпросъ.

По какъв начинъ и съ какви средства Лозарският Съюз тръбва да стане масова организация, да приbere скромните усилия на всички малъкъ и голъмъ лозаръ за една обща борба въ защита на професионално-економическите интереси на лозарското население.

VI лозарски конгресъ съ дълбока брезда подчертава днешното положение на лозарското население. То е тежко, повече отъ колкото може да се предполага.

Лозовия гладъкъ и облагороденъ материалъ стои непродаденъ. Надежди и изгледи никакви. Гроздето се даде на безценица и вересия. Налетото вино стои непродадено. И за него добри изгледи нема. Задължения и ежедневни нужди немилостно притискатъ лозарското население. Банките и частните кредитори искатъ лихви и парите си. Държавата иска своите данъци и акцизи. Децата, па и всички искатъ хлебъ, облекло, искатъ да живеятъ. И ако въ тия тежки времена лозарското население не може да разбере, че неговото спасение е само въ *организацията*, тръбва да очакваме още по-тежки времена, тръбва да заборчеемъ и оголеемъ окончателно, за да се роди едно масово и стихийно движение, което по показанието на историческия опитъ, не може да биде друго освенъ бунтарско.

Добивътъ на лозарското население се изразява въ продуктите на лозата, гроздето и добитите отъ него преработени артикули — вино, ракия, стафиди, мармелади и пр. Пазарната цена на тия артикули определя възнаграждението на вложения трудъ отъ лозарското население. Каквото значение има заплатата на чиновника и надницата на работника за преживяването на чиновника и работника, същото значение иматъ цените на лозовите произведения за лозаря. Нещо повече, заплатите и надниците днесъ съ по-сигурни, отколкото доходността на лозарското население.

Днесъ повече отъ всичко продуктите на лозарското население, които съ народно производство съ поставени въ обсадно и тежко положение по отношение на продажните имъ цени. Изразходването за добиване на гроздето, косту-

емата му стойност, е много по-голѣма отъ пазарната цена. Да се достигне до това положение сѫ причина нѣколко фактори. Противъ тия фактори, които ощетяватъ нашите интереси ние щемъ не немъ трѣбва да водимъ борба. Нѣма да бѫде пресилено ако кажемъ, че сме поставени предъ страшната дилема: смѣртъ или животъ на лозарството у насъ.

Да спасимъ лозарството, нашия цененъ народенъ поминъкъ, това е първата задача на самото лозарско население. Това население, което е вложило милиарди спестявания, заборчования и трудъ по разните байри и чуки за да засади лозя.

Къмъ организация. Всички лозари въ своя собственъ съюзъ. Това трѣбва да бѫде ежедневната покана и горещъ апель на всѣки съзнателенъ лозарь. Тъй както съ упоритост и преданост работимъ своите лозя, нека съ сѫщата енергия се предадемъ и къмъ изграждане на своя спасителенъ и защитенъ домъ — български лозарски съюзъ.

Мих. Киряковъ

Село Тлачене, Бѣло-Слатинско

На 3 мартъ н. г. случайно посети селото ни познатия ни като добъръ лозарь и овощаърь, Цено Янакиевъ, учитель въ с. Комарево, който се отзова съ готовность на поканата на кооперацията ни да каже нѣщо по лозарския конгресъ, въ който билъ делегатъ, и да побеседваме съ него по въпроси отъ лозарство, винарство, овоощарство и пчеларство.

Устроихме набѣрзо голѣмо събрание, което Янакиевъ зanима съ горнитѣ въпроси. Въ казаното относно винарство, Янакиевъ неволно усили убеждението, въ членовете на сдружението ни и населението, за необходимостта отъ кооперативна изба, каквато се проектира вече, и отъ нуждата отъ коопериране на лозарите въ с. Тлачене.

Записаха се доста абонати на сп. „Лозарски прегледъ“. Всички сме предоволни.

Съобщава: Дано Миховъ

Книжнина

Отглеждане и ръзитба на хасмитъ, съ описание на десертните сортове лози, подходящи за тъхъ. Отъ Н. Юрдановъ, учител въ Сръдното Земл. Училище въ Обр. чифликъ край гр. Русе и управител на лозята въ същия чифликъ, 52 стр. Русе, 1925 г.

Горната книжка е излѣзла накърно отъ печатъ. Въ предговора си автора препоръчва хасмовидното отглеждане на десертните сортове за произвеждане на грозда, които да издържатъ транспортъ — за търговски продуктъ. Ние сме съграждани, че това съхващане е погрешно. Като се изключатъ специалните хасми въ с. Thomety, които сѫ поставени до стени, които играятъ роля като отразяватъ топлина и светлина, отглеждането на гроздето за експортъ става изключително на низка ръзидба или шпалири. Отгледаните на хасми гроздове мъжко зреятъ, нападатъ се отъ оидиумъ и лозовъ молецъ, нѣщо, което ги поврежда и прави негодни за пазаря. Следователно отглеждането на лозата като хасма не може да се препоръчва за производството на експортно грозде. Низка форма и шпалиръ — на телена конструкция — тѣзи сѫ дветѣ форми на отглеждане, които трѣбва да се прилагатъ върху десертните грозда. Въ южни страни — Испания, Азиатска Турция и пр., кѫдето количеството на топлината презъ годината е много по-голямо отъ това у насъ, може да се търпи такава форма. У насъ само най-ранните сортове могатъ да се отглеждатъ на чердаци — Чаушъ, Жуаненъ, Шасла доре, и то дали ще дадатъ трайно грозде за експортъ, е единъ въпросъ още неразрешенъ. Ние сме противъ отглеждането на лозата въ хасмовидна форма на открито. Тази форма трѣбва да се ограничи въ дворовете. Въ противенъ случай ще получаваме грозде, годно нито за вино, нито за ядене.

Засаждането на хасмитъ трѣбва да става до самата стена, а не 30 см. далечъ отъ нея. Авторътъ препоръчва за подложка Rup. du Lof, която би трѣбвало по много съображения да се избѣгва.

За Чаушътъ и нѣкои други сортове авторътъ показва, че иматъ женски цвѣтове. Нѣма европейски културенъ сортъ,

който да има само женски, или само межжки цвѣтове. Само че у нѣкои сортове прашеца не е напълно активенъ. На третата година авторът препоръчва асмата да се реже на две очи. Тя обаче, е достатъчно силна и би трѣбвало да се остави една дѣлга пржчка, като презъ пролѣтъта се премахнатъ долнитѣ очи, а се оставятъ само най-горнитѣ два добре развити лѣторости.

На дѣлго описаната система рѣзитба, която авторътъ препоръчва ни се вижда много теоритическа и изпълнима само на рисунка. Рационалното засаждане и система на рѣзитба е много по-просто; отъ една — по дѣлгата страна на чердака се засаждатъ лози на 1 м. разстояние една отъ друга и щомъ стигнатъ височината на чердака, се режатъ по системата Royat на 1 или две очи. Двурамнитѣ кордони, които автора препоръчва трудно се поддържатъ, тѣй като винаги равновесието между дветѣ рамена се нарушава. Еднорамения кордонъ Royat е най-подходящъ, при условие да не е по-дѣлъгъ отъ 1 м. 50, каквото трѣбва да бѫде разстоянието по реда за шпалиритѣ.

За Александрийския мискетъ авторътъ пише, че дава грозде много редовно и изобилно. Известно е, обаче, че този сортъ е единъ отъ изресливитѣ. Той не подхожда за северна България, особно за хасма. Бѣлия зейнелъ изисква кѣса рѣзитба — 1 до 2 пжпки. Зрѣе много късно и гроздето му е безвкусно.

Чауштѣтъ, като сортъ, наклоненъ силно на изресяване, не трѣбва да се препоръчва. Димята узрѣва добре въ южна България. Миродия (Перзиль) е французкия сортъ Chasselâs Ciotat — спортъ отъ Шасла — не бива да се препоръчва.

Чернитѣ грозда въобще трѣбва да се избѣгватъ, когато лозаря си постави за цель да произвежда грозде за експортъ.

Маделенъ селенъ? (селинъ), маделенъ анжьевенъ? (анжевинъ), не сѫ за препоръчване. Добъръ сортъ за асма е Жуаненъ (Lignan blanc).

Горната книжка струва 20 лв. Тя би била полезна, ако се взематъ предъ видъ корекциите, които посочихме по-горе.

H. Недѣльчевъ

Въпроси и отговори.

Въпросъ 1.

Кой е най-практичния начинъ на реголване стръмно място за лозе, което искамъ да направя на тераси. На каква широчина тръбва да се направятъ тераситѣ при наклонъ на мястото 60° . Понеже при риголването се открива дребенъ чакълъ нужно ли е да се наторява и риголва здравото място?

*Христо Ивановъ, отъ с. Хърсово
Кеманларско.*

Отговоръ.

Ако действително вашето място има наклонъ 60° , направата на тераситѣ съвсемъ не е икономична и въобще много трудна. Щомъ наклонътъ надминава 45° , не си струва труда да се правятъ тераси. При наклонъ 45° , широчината на тераситѣ се прави 2 м., височината на стенитѣ също 2 м. При 60° наклонъ за същата широчина тераса тръбва височина на стената 3 м. 5|. Тераситѣ тръбва да сѫ пресечени съ пътеки за движение и изтичане на водата. Самитѣ стени тръбва да иматъ водостоци. Здравото място тръбва да се риголва и натори.

Въпросъ 2.

Молимъ отговорете ни *Мавруда* и *Шевката* съ коя подложки иматъ афинитетъ и съ коя не.

*П. Матеевъ, с. Криво-поле
(Хасковско).*

Отговоръ.

Точни наблюдения за афинитета на Шевката и Мавруда нѣмаме, но съмѣтаме, че съ Rup. du Lot тѣзи сортове ще могатъ да отиватъ. Съ 1202 и 41 В също има задоволителенъ резултатъ. Ние бихме поканили лозарите, които иматъ облагородени лозя Маврудъ върху разни подложки тѣ да се изкажатъ по този въпросъ.

H. Недѣлевъ.

Въпросъ 3.

Молимъ отговорете ни може ли да се рѣже Шасла доре по Guyot.

*K. Хр. Георгиевъ
Созополь.*

Отговоръ.

Шасла доре може да се рѣже и по системата Сиуот въ по-влажните мѣста, като се вдигне на тель. Ако мѣстото е сухо, за предпочтане е чашовидната кѣса рѣзитба.

H. Недѣлчевъ.

ХРОНИКА

Конгресътъ на лозарите се състоя на 26 и 27 февруари т. г. Взеха се резолюции, които засъгатъ най-болниятъ въпроси за нашето лозарство, разрешението на които е отъ голѣмо значение за бѫдащето на лозарския поминъкъ.

Пепиниерската конференция, свикана отъ М-вото на земедѣлието и дѣрж. имоти се е състояла на 25 февруари и е взела редъ решения, които сѫ въ свръзка главно съ пазаря на дивия и облагороденъ лозовъ материалъ. Протоколътъ е връченъ на г-на Министра на земедѣлието и дѣрж. имоти, който, убедени сме, ще вземе подъ внимание всички искания на пепиниеристъ, за да може частъ отъ тѣхното производство да се изнесе навънъ отъ страната и съ това се облекчи тежкото положение, а отъ друга ще влѣзе чужда валута, тѣй не-обходима днесъ за разплатеното вѫтрешно финансово положение.

Настоящата книжка изпра-

щаме на всички абонати, платили и неплатили абонамента за тази година съ молба, тѣзи, които не сѫ изплатили сѫщия, до сега, да сторятъ това, защото четвъртата книжка ще се изпрати само на издѣлжилътъ се.

Въ гр. Малко-Тѣрново е образувано Лозарско-Овоцарско дружество „Плодъ“. Сѫщото дружество е направило постъпки за влизането му за членъ на съюза.

Въ Варна, на 15 мартъ т. г. се е основало Лозарско-пепиниерско професионално дружество за защита интересите на Варненските пепиниери.

Лозарския институтъ при Агрономическия факултетъ е въ услуга на лозарите за опредѣление причините за заболяванията на части отъ лози -- листа, гроздове, пръчки и пр. и препоръчване мѣрки за лѣкуването имъ. Да се изпращатъ пробы отъ заболѣли части на адресъ: Лозарски институтъ при агрономическия факултетъ — София.

По инициативата на Съюза на Българските лозари въ нѣколко отъ лозарските центрове въ страната на 27 и 28 т. м. ще се състоятъ лозарски събрания. На тѣзи събрания сѫ опредѣлени да говорятъ: Въ Стара-Загора г. г. Цочо Братановъ и Д. Бъчваровъ, въ Вратца — г. г. Недѣлчевъ и Ат. Гитевъ, въ Плѣвенъ — г. П. Моновъ, въ Видинъ — г. П. Теодоровъ, въ с. Сухиндолъ, Севлиево и Лѣсковецъ — г. М. Бояджиевъ, въ Варна — г. Е. Балтаджиевъ, въ Бургасъ — г. М. Райковичъ, въ Ловечъ — г. А. Серафи-

мовъ и въ Чирпанъ — г. Ц. Братановъ.

Министерството на финансите е дало нареждане по административенъ редъ до подведомствените си органи да не позволяватъ изваряването на ракии съ градусъ по високъ отъ 55 градуса. Това ограничение е ново накърняване интересите на лозарите, въ полза на спиртоварните фабриканти. По този поводъ Съюза е изработилъ специално изложение до Финансовото министерство за да иска отменението на това ограничение.

Спомоществуватели

за 1926 год., които сѫ събириали и препращали абонаменти въ редакцията:

Кръстю Станчевъ, гр. Лѣсковецъ
 Николай Стойчевъ, с. Бѣла-Черква (Търновско)
 Петръ Неновъ, гр. Севлиево
 Дѣржавното Агрономство, гр. Горня-Орѣховица
 Пеню Др. Гърбовъ, гр. Османъ-Пазаръ
 Христо Андрѣевъ, гр. Ловечъ
 Анастасъ Д. Вангеловъ, гр. Шуменъ
 Стефанъ Яламовъ " "
 И. Теневъ, гр. Бургасъ
 Атанасъ Г. Чобановъ, с. Садово (Станимашко)
 Иванъ Р. Гайтанджиевъ, г. Ески-Джумая
 Радичко Поповъ, гр. Провадия
 Н. Минчевъ, гр. Нова-Загора
 х. Бѣрни Атанасовъ, гр. Разградъ

(Следва)